

PLANA DE JOVENTUTS D'ESQUERRA

ASPECTES

per J. CASTANYS I TORRENT

Recordant els fets del 10 d'Agost

La generalada que al·ludim, mancada en absolut d'idealitat i de grandesa, té certament tot l'aspecte d'una paròdia. Si no fos per respecte als morts que va causar, ningú no trobaria altra manera de comentar-ho que la broma. Ara, però, com a broma és massa tràgica.

Que un general analfabet i embriac com Primo de Rivera pretengués governar Espanya i que fins ho aconseguís és, fins a cert punt, comprensible. El descontent, la manca de fe, el pessimisme en què la monarquia borbònica havia fet caure al país, poden explicar-ho. Però creure que un altre general, també analfabet i embriac com Primo de Rivera, pogués repetir l'aventura, avui que el poble està en peu i vigilant, és més que una temeritat i una follia: és una imbecialitat simplement. La més petita dosi de cordura bastaria per veure que el poble s'oposaria al moviment, que seria difícil de treure els soldats de les casernes, i que encara que en fossin trets amb enganys, dispararien contra uns paisans que els rebrien al crit de: «Visca la República?»

Si els monàrquics no estiguessin, doncs, prou desacreditats amb els anys que han governat, n'hi hauria prou amb aquest moviment sense sentit, sense cap ni peus, per desacreditar-los. Els homes que han tingut la pensada d'aquell moviment, són verament indignes i incapaçs de governar, més encara que per criminals, per insensats. On portaria el país l'home o els homes que han tingut aquesta idea?

Es difícil, però, de saber que són més: si imbècils o criminals. Car si la seva ceguera va estar absoluta, és propi només que de facinerosos no vacil·lar per reconquerir uns privilegis, de posar novament el país sota les botes d'un general, després de l'experiència desastrosa de Primo de Rivera. Vol dir simplement que la ruïna i el prestigi d'aquesta Espanya que tant diuen estimar, els importa ben poc. Cal tenir en compte, però, que Espanya, per ells, no significa altra cosa que uns privilegis nobiliaris, militars i eclesiàstics, la conservació dels latifundis i l'explotació de l'obrer.

Però aquesta Espanya amb els seus esperons, les seves mitres i escuts — la darrera aventura ho provà — està completament liquidada.

Els que criden avui

Indubtablement, són molts els que avui, amb República, criden. Criden tots els que callaven amb monarquia, dictadura, i durant el govern del Bienni Negre.

A nosaltres, els crits ja ens van bé. A nosaltres, ens plauen més els crits que el silenci. El crit sempre és vida. Però el crit ens plau a bones i quan sigui hora, és a dir, quan sigui oportú, quan sigui necessari. El crit pel crit ens sembla una beneiteria.

D'ençà que tenim República — ben vinguda i molts anys dur — hi ha un cert sector de poble que no fa més que cridar. Havia callat durant la monarquia; havia callat durant la dictadura; havia callat durant el govern del Bienni Negre; havia callat quan moria Francesc Ferrer i Guàrdia, quan morien Galan i Garcia Hernández.

Què feia, un any enrera aquesta gent que ara crida tant? Callava.

Ara bé: quan hom calla és perquè té por, perquè és respectuós o bé perquè considera que no té raó, que qui té raó és el contrari. O sigui que els que criden avui, ara fa un any callaven perquè respectaven les dretes durant la monarquia; callaven perquè tenien por de la monarquia o bé perquè consideraven que era la monarquia qui tenia raó. No ens ha d'estranyar, doncs, que avui cridin amb la República i el Front Popular, els qui donaven la raó a la monarquia.

La República és la llibertat. Però és també la civilització. I el crit pel crit no és una cosa massa civilitzada. Molts diuen que és ara, quan governen les esquerres, que s'ha de cridar amb braó, puix que saben ells que amb les dretes no hi ha res a fer, en defensa del poble. Evidentment, s'ha de cridar, però sempre que hi hagi un motiu vertader.

Perdigonades

Pedagogia sobrenatural

A Barcelona s'ha celebrat un Congrés d'Educació catòlica. Ultra els aris del jesuítisme espanyol hi han pres part destacats elements polítics de dreta, entre els quals cal esmentar Valls i Taberner, que devia representar Lliga Catalana.

Aquest Congrés prengué molts acords, però el que ens cridà més l'atenció, per la seva raresa, fou aquell que fa referència a la conclusió que proclama la divina missió educadora dels mestres catòlics, els quals en llurs tasques emprèn una Pedagogia no res menys que *sobrenatural*. Aquesta conclusió reflexa tot un estat d'esperit; tot un orgull d'apòstol, tota una actitud de despit envers els mètodes realistes, humans i laics de la República.

El meu regne no és d'aquest món, digué el fundador de l'Església!

Tal vegada el Congrés, volent retre un homenatge a aquells humils mots, i fent al·lusió a les paraules del diví Mestre, volia dir, amb la seva conclusió sobre Pedagogia sobrenatural, que la missió dels educadors catòlics no és tampoc d'aquest món, car una tal Pedagogia hauria d'aplicar-se sobre éssers sobrenaturals, sobre esperits angelicals i aquests, certament, no sovintegen pas en aquest món, potser a l'altre n'hi hagi! Caldrà, doncs, entendre que els educadors catòlics es desentenen de les tasques culturals d'aquest món, la qual cosa els ho agrairà ben de cor la República que es daleix per a posar a la pràctica la seva Pedagogia, per cert ben *natural*. I si aquesta es veïés alliberada del destorb d'una Pedagogia *sobrenatural*, quin goig no n'experimentaria!!

Maura, no!

Aquest republicà que degut a la seva conducta política ha quedat completament sol i a frec a frec d'ésser escombrat de la vida parlamentària, ara s'entreté escrivint uns articles recomanant-nos una Dictadura, naturalment presidida per un republicà de la fusta corcada com ell. Fra exemple és el millor predicador; per tant no cal que s'escarrassi el senyor Maura, car la seva veu de sirena pecadora no temptarà pas als dirigents del Front Popular. Caldrà que truqui una altra porta, puix que les Cases del poble tenen bona memòria de la seva actuació i no és fàcil es deixin ensarronar. Si cal implantar una Dictadura no prendrem pas patró de la que ens recomana el senyor Maura; a un sastre pla diferent encarregarem aquest vestit ortopèdic que ens voldria tallar el republicà que el 16 de febrer anava aliat amb el Bloc dels straperlistes més descarats.